

**Інформаційний дайджест новин
міжнародних і регіональних організацій зі стандартизації
та суміжних галузей діяльності
за серпень 2021 року**

За матеріалами сайтів:

Міжнародної організації зі стандартизації (ISO) — www.iso.org

Міжнародної електротехнічної комісії (IEC) — www.iec.ch

Європейського комітету стандартизації (CEN) — www.cen.eu

Європейського комітету стандартизації в галузі електротехніки (CENELEC) — www.cenelec.eu

Європейського інституту телекомунікаційних стандартів (ETSI) — www.etsi.org

Держстандарту Республіки Білорусь — www.gosstandart.gov.by

Держстандарту Республіки Казахстан — <http://trade.gov.kz>

БОРОТЬБА З ХАБАРНИЦТВОМ ТА КОРУПЦІЄЮ

Міжнародна настанова з інформування про порушення

Ефективне управління в будь-якій організації полягає у демонстрації прозорості та розвитку культури повідомлення про проблеми. Щоб підкреслити важливість надійного та ефективного способу, за допомогою якого працівники можуть повідомляти про порушення, нещодавно опубліковано новий стандарт ISO з інформування про порушення.

Стандарт ISO 37002 «Системи управління політикою корпоративного інформування. Настава» містить рекомендації щодо впровадження, управління, оцінки, підтримання та вдосконалення надійної й ефективної системи управління політикою корпоративного інформування про порушення. Він не охоплює конкретну галузь і його можна застосовувати в організаціях будь-якого розміру, включаючи малі та середні підприємства, а також в організаціях із міжнародною діяльністю.

Дотримуючи трьох принципів: довіри, неупередженості та захисту, стандарт охоплює питання виявлення та повідомлення про подібні проблеми, а також їх оцінку та вирішення. Використання документу дозволить не тільки мінімізувати або запобігти потенційним втратам, а й забезпечити дотримання політики організації, її юридичних та соціальних зобов'язань.

Професор Вім Вандекеркхове (Prof. Wim Vandekerckhove), голова робочої групи ISO, яка розробила стандарт, сказав, що упровадження ISO 37002 допоможе зміцнити довіру між організацією та її заінтересованими сторонами, забезпечуючи надійний захист від корупції.

«Належне управління та прозорість вимагають, щоб працівники могли відчувати себе впевнено, повідомляючи про будь-які факти правопорушень, не побоюючись негативних наслідків», – сказав професор Вім Вандекеркхове.

«Тому дуже важливо ефективно управляти цим процесом. Новий стандарт допомагає у цьому, надаючи настанову щодо побудови надійної та ефективної системи управління політикою корпоративного інформування, та керування нею як найкраще», – додав він.

Стандарт ISO 37002 розроблено технічним комітетом ISO/ТС 309 «Управління організаціями», секретаріат якого веде BSI, член ISO у Великобританії.

НАЙВИЩА ЯКІСТЬ ОБСЛУГОВУВАННЯ КЛІЄНТІВ

Нова міжнародна настанова дає змогу всім стати переможцями

Відомо, що якісне обслуговування приваблює клієнтів, і що організації, які економлять на цьому, мають збитки. В епоху, коли постійні зміни є нормою, а очікування клієнтів зростають, сервіс уже сам по собі вважається цінним інструментом продажів для досягнення кращих фінансових результатів. Нещодавно були опубліковані нові стандарти ISO, покликані допомогти в цьому.

Стандарт ISO 23592 «Передовий досвід обслуговування. Принципи та модель» описує термінологію, принципи та модель, із яких складається чудове обслуговування. Його доповнює нова технічна специфікація ISO/ТС 24082 «Досконалість обслуговування. Розробка відмінного сервісу для досягнення найвищої якості обслуговування клієнтів», який пропонує настанову з вибудовування зразкового обслуговування для того, щоб клієнти гарантовано отримали найкращі враження.

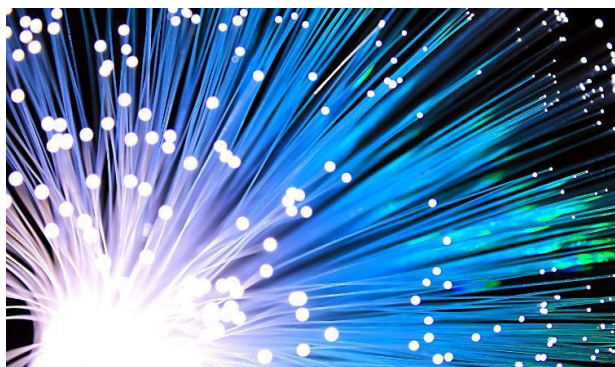
Кансу Тумай (Cansu Tumaу), керівниця комітету ISO, який розробив цей стандарт, сказала, що багато організацій вважають або навіть стверджують, що вони орієнтовані на клієнта, але водночас не усвідомлюють, наскільки дійсно всеохопною повинна бути така орієнтація.

«Наразі на існуючому конкурентному ринку йдеться не просто про те, щоб одна сфера бізнесу, наприклад, персонал, була зосереджена на обслуговуванні, а про інтеграцію обслуговування в кожен елемент культури та процесів організації», – зауважила вона.

«Ті, хто перевершує очікування клієнтів, забезпечуючи їм чудові враження, дійсно зможуть процвітати в такому середовищі», – додала Кансу Тумай.

ISO 23592 та ISO/TS 24082 розроблено технічним комітетом ISO/TC 312 «Досконалість в обслуговуванні», секретаріат якого веде DIN, член ISO у Німеччині.

МЕТОДИ ВИПРОБУВАНЬ ОПТОВОЛОКОННИХ ДАТЧИКІВ ТЕМПЕРАТУРИ

Використовувані для вимірювання фізичних величин, як-от температура, деформація та тиск, оптоволоконні датчики є альтернативою механічним та електричним датчикам. А через їхні невеликі розміри, стійкість до електромагнітних завад та до високих температур оптоволоконні датчики знаходять широке застосування.

Щоб виміряти експлуатаційні характеристики оптоволоконних датчиків температури, ІЕС опублікувала новий стандарт ІЕС 61757-2-1 «Оптоволоконні датчики. Частина 2-1. Вимірювання температури. Датчики температури на основі волоконних решіток Брегга». Цей стандарт визначає термінологію, характерні робочі параметри та пов'язані з ними методи випробування оптоволоконних датчиків температури на основі однієї з найчутливіших доступних методик датчиків – волоконних решіток Брегга, які можуть одночасно вимірювати температуру та деформацію як один датчик або як ланцюг із декількох мультиплексованих дискретних датчиків в одному волокні.

За словами Вольфганга Хабеля (Wolfgang Habel), виконувача обов'язків керівника проєкту ІЕС 61757-2-1: «Цей стандарт надає виробникам оптоволоконних датчиків температури настанови щодо характеристик їхніх продуктів, а також допомагає користувачам краще зрозуміти критерії продуктивності, необхідні для вибору, використання та роботи датчиків».

Промислове застосування

Певні галузі промисловості покладаються на оптоволоконні датчики для контролю цілісності своєї інфраструктури. Враховуючи несприйнятливість датчиків до електромагнітних завад та невеликі розміри, їх часто використовують на ділянках із високою напругою або легкозаймистими матеріалами. Приклади їх застосування охоплюють моніторинг об'єктів нафтогазової промисловості та систем передачі електроенергії, а також забезпечення цілісності суден, літаків та дорожньої інфраструктури.

Як зазначає д-р Габель (Dr. Habel): «Оптоволоконні датчики температури – це не тільки ідеальні датчики для енергозалежних застосувань із високою напругою та електромагнітними завадами. Їх також можна використовувати у випромінюваних середовищах, мають «іммунітет» до мікрохвильової енергії і – через їх невеликий розмір – можуть бути інтегровані у філігранні структури».

Враховуючи, що зміщення волоконних решіток Бреґга надзвичайно малі, ці датчики забезпечують альтернативну довгострокову стабільну технологію вимірювання. «Вони відрізняються високою точністю, довгостроковою стабільністю, невеликими розмірами, простою та економічною установкою та першокласною продуктивністю в суворих умовах навколишнього середовища», – зауважує д-р Габель.

Стандарт є частиною серії IEC 61757, що стосується оптоволоконних датчиків. IEC 61757-2-1 підготовлено IEC SC 86C «Оптоволоконні системи та активні пристрої» у співпраці з німецьким інженерним товариством VDI/VDE.

ПРОЄКТ STAIR4SECURITY: ВИСНОВКИ ТА РЕЗУЛЬТАТИ

STAIR4SECURITY

STAIR4SECURITY (стандарти, інновації та дослідження для безпеки) – це проєкт, що фінансується програмою Європейського Союзу у галузі досліджень та інновацій. Проєкт координує CEN за участю чотирьох національних органів стандартизації (AFNOR, ASI, DIN та SIS) разом із головою CEN/TC 391 «Соціальна та громадянська безпека», TFC Research and Innovation Limited, Національним університетом Ірландії Голуей та KPMG Future Analytics. Проєкт розпочався у січні 2019 року та завершився у червні 2021 року.

У рамках проєкту розроблено цифрову платформу для кращої координації дослідницької діяльності зі стандартизації, пов'язаній із дослідженнями у секторі безпеки та, зокрема, для задоволення зростаючих потреб операторів у

галузі Хіміко-біологічно-радіологічно-ядерних та невеликих вибухових речовин (CBRNe), Стійкості до стихійних лих/Зниження ризику катастроф (DRR). Платформа спирається на досвід певних проєктів і забезпечує «єдину точку входу» для будь-яких запитів, пов'язаних із попередньою стандартизацією та стандартизацією у секторах CBRNe/DRR.

Платформу доповнено допоміжним інструментом електронного навчання, призначеним для полегшення у використанні, надаючи індивідуальні навчальні посібники, які підкреслюють, як окремі функції можна використовувати для виконання різних етапів процесу попередньої стандартизації. Цю структуру розроблено для підтримки політиків, практиків, представників промисловості, дослідників та розробників стандартів щодо результатів інноваційних досліджень та стандартизації.

Водночас, проєкт працював над переглядом CEN-CENELEC CWA та їхнім прийняттям як іншого типу результатів стандартизації (європейські стандарти, технічні специфікації), усуваючи основні прогалини, виявлені під час консультацій із відповідними експертами та практиками, забезпечуючи відповідність процесу потребам заінтересованих сторін. Крім того, розроблено низку керівних принципів та навчальних матеріалів для підтримки зручності процесу CWA. Залучення проєктів, пов'язаних із безпекою H2020, до надання практичних порад та рекомендацій з доопрацювання процесу CWA допомогло забезпечити високоякісні результати, перевірені цільовими користувачами.

Фінальна подія STAIR4SECURITY відбулася в Інтернеті 27 та 28 травня 2021 року. Ця подія охоплювала десять сесій, з оглядом екосистеми STAIR4SECURITY та її результатів. Презентації проводили члени Консорціуму та запрошені доповідачі з різних проєктів (DG-ECHO, DG-HOME, ENCIRCLE, NO-FEAR, INCLUDING, STRATEGY та AQUA3S), деякі з яких поділилися своїм досвідом використання інструментів STAIR4SECURITY. Захід зібрав у цілому 100 представників із 20 країн, 83 організації, 27 національностей та 49 проєктів H2020.

ETSI ISG IPE#03: ПОЛІТИКА IPv6 ПРИСКОРЮЄ ВПРОВАДЖЕННЯ IPv6 та РОЗШИРЮЄ ІННОВАЦІЇ

12 липня 2021 року ETSI ISG IPE провело третє пленарне онлайн-засідання. Близько 40 учасників, зокрема делегати від Cisco, Huawei, Verizon, China Telecom, ARCEP (Франція), Ofcom (Великобританія), зареєструвалися на зустріч.

Під час вебінару ok IPv6 policy, ARCEP, Ofcom, Verizon та China Telecom представили найновіші політики IPv6 Франції, Великобританії, США та Китаю окремо:

– China Telecom: Міністерство промисловості та інформаційних технологій Китаю опублікувало «Трирічний конкретний план дій щодо сприяння трафіку IPv6» (2021– 2023 pp.). Наскрізню продуктивність IPv6 ще належить покращити;

– Verizon (США): Федеральний уряд опублікував документ ОМВ-М-21-07 «Про завершення переходу на Інтернет-протокол версії 6 (IPv6)», вимагаючи, щоб принаймні 80% активів із підтримкою IP у федеральних мережах працювали в середовищах, що підтримують лише протокол IPv6 до кінця 2025 фінансового року;

– ARCEP (Франція): представив щорічний барометр переходу на IPv6 у Франції. Розгортання IPv6 зросло з 12% до 47% за останні 5 років. Сумісність із протоколом IPv6 необхідна для власників ліцензій на смугу частот 3,4 ~ 3,8 ГГц.

– Ofcom (Великобританія): представив своє бачення майбутніх послуг Інтернету. Звіт «Інтернет-ф'ючерси – у центрі уваги, що буде формувати Інтернет майбутнього» було опубліковано у липні. У звіті вказується, що використання IoT прискорить розгортання IPv6; на IETF розробляють протоколи, такі як SRv6, для покращення продуктивності IPv6;

– Джон Лі (John Lee) з Internet Associates LLC також представив планування адреси IPv6.

Робочі елементи активно оновлюють. Проєкт ланцюжка функцій обслуговування на основі SRv6 для послуг з доданою вартістю в мережі операторів, запропонований China Unicom, прийнятий як новий робочий пункт IPE.

Інші існуючі робочі елементи також досягли значного прогресу і їх обговорювали під час зустрічі. Ці робочі елементи та їхні доповідачі:

– DGR/IPE-001 Аналіз розриву IPE (Huawei, Едуард Василенко);

– DGR/IPE-002 Центри обробки даних на основі IPv6, мережева та хмарна інтеграція (China Telecom, Cong LI);

– DGR/IPE-003 Перехід лише до IPv6 (Інтернет-партнери, Джон Лі);

– DGR/IPE-004 IPv6 на основі корпоративних мереж та промислового Інтернету (CISCO, Паскаль Тюберт);

– DGR/IPE-005 5G Транспортна та хмарна мережа та мережа IP Конвергенція через IPv6/SRv6 (POST Люксембург, Себастьян Лурдес);

– DGR/IPE-006 IPv6 та хмара за допомогою DataBlockMatrix для відстеження та відстеження ланцюгів постачання продуктів харчування (Biigroup, Haisehng Yu);

– DGR/IPE-007 5G на основі IPv6 для підключеної та автоматизованої мобільності (Люксембурзький університет, Іон Туркану);

– RGR/IPE-008 IPvIPv6-програма з логотипами: IoT & 6TiSCH (Mandat International IoT Lab, Cedric Crettaz).

Оновлення інформації про членів та учасників: ARCEP (Франція), Ofcom (Великобританія), AFRINIC (Африка) та Verizon Business Group приєдналися до IPE. Наразі у нас є 63 члени та учасники у великій родині:

23 Members, 41 Participants, 1 Counsellor (2021-07)

Ми раді оголосити, що 13 вересня 2021 року відбудеться вебінар ETSI: «Покращені інновації IPv6: Майбутнє, доступне лише для IPv6 в епоху 5G, IoT та хмари». Ви можете вільно долучитися через Інтернет. Для отримання додаткової інформації та порядку денного, будь ласка, перегляньте <https://www.etsi.org/events/upcoming-events/1956-webinar-ipv6-enhanced-innovation-the-ipv6-only-future-in-the-5g-iot-cloud-era-1-2>.

У ГАЛУЗЕВИХ ПРОГРАМАХ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПОВИННІ БУТИ ВСТАНОВЛЕНІ ЦІЛЬОВІ ІНДИКАТОРИ ТА ПОКАЗНИКИ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ, ЩО ВИПУСКАЄТЬСЯ

Цю роботу необхідно провести Міністерству промисловості, концернам «Белнефтехим», «Беллегпром», «Беллесбумпром» спільно з Держстандартом Республіки Білорусь протягом серпня. Таке доручення дав заступник Прем'єр-міністра Юрій Назаров під час колегії Держстандарту за підсумками роботи в I півріччі 2021 року.

Захід відбувся в очному та дистанційному форматі 28 липня за участі галузевих органів держуправління, керівників і фахівців центрального апарату та організацій Держстандарту.

Виконання програми «Якість 2021 –2025» – основне питання порядку денного засідання колегії. «Завершилося I півріччя, і важливо подивитися, як здійснювалася реалізація цього програмного документа, проаналізувати

досягнуті результати та проблемні зони, щоб своєчасно внести корективи або доповнення. У сьогоднішніх умовах, пов'язаних із запеклою конкурентною боротьбою на зовнішніх ринках, із списком санкційних рішень щодо нашої країни, якість продукції виходить на перший план. Для Білорусі – це життєво важливе питання ще й тому, що 50% валового внутрішнього продукту країни направляється на експорт», – звернувся до учасників колегії голова Держстандарту Валентин Татаріцкій.

Програма «Якість 2021–2025» затверджена на рівні Уряду в грудні 2020 року. Основні завдання документа – стимулювати виробництво якісної і конкурентоспроможної продукції, встановити сучасні вимоги до продукції, розвитку випробувального потенціалу, а також вдосконалити професійні знання та культуру якості в цілому.

Протягом п'яти років планується реалізувати більше 30 системних заходів за чотирма розділами. Три з них відображають розвиток національної інфраструктури якості в цілому і один – підвищення якості в галузях через розробку галузевих програм якості.

Висвітлюючи перебіг реалізації запланованих заходів, основними виконавцями яких є 12 органів держуправління, заступник голови Держстандарту Александр Бурак одним із проблемних питань зазначив складність у встановленні й оцінюванні цільових індикаторів і показників якості продукції, що випускається в галузях, при різноманітності її асортименту та швидкої змінюваності видів і характеристик.

У Держстандарт відповідно до програми «Якість 2021–2025» галузеві програми якості направили Міністерство промисловості, концерни «Белнефтехим», «Беллегпром», «Беллесбумпром», в ініціативному порядку – концерн «Белгоспищепром», Мінлісгосп, Міненерго.

«Під час розгляду представлених на узгодження проєктів галузевих програм, на вебінарах та нарадах разом з галузями ми спробували знайти уніфіковані підходи, але підійти до вибору і встановлення кількісних цільових показників поки не вдалося», – констатував Александр Бурак.

Разом з тим заступник Прем'єр-міністра Республіки Білорусь Юрій Назаров особливо наголосив на важливості питань якості в реальному секторі економіки: «Без якості продукції здійснити її продаж неможливо, тому з урахуванням виявлених складнощів треба знаходити компромісні рішення та встановлювати цільові індикатори. На доопрацювання галузевих програм відповідно до вимог програми «Якість 2021–2025» відводиться серпень. За результатами 2021 року на прикладі будь-якої галузі ми повинні конкретно подивитися, як йде реалізація галузевої програми».

Александр Бурак також розповів про результати робіт із розробки технічних регламентів і стандартів, розвитку випробувальної бази, метрологічної діяльності, акредитації, підвищення компетентності у сфері якості.

Вкотре на колегії відзначали можливість вітчизняних виробників не тільки застосовувати технічні регламенти і стандарти, а й активно брати участь в їхній розробці, просуваючи свої інтереси в забезпеченні безпеки та якості продукції. На жаль, цей рух у країні недостатній. Найчастіше організації посилаються: а де на це взяти фінансові кошти? Голова Держстандарту Валентин Татарічкі поінформував: «Наразі Держстандарт підготував проєкт нормативно-правового акта з надання субсидій організаціям на відшкодування частини витрат, понесених ними під час розробки міждержавних та державних стандартів, з коштів республіканського бюджету. Після доопрацювання комплексу необхідних документів його буде представлено на розгляд в установленому порядку. Такий посил ми сьогодні робимо та очікуємо, що заінтересованість наших компаній у лідерстві через стандарти буде посилено».

На підвищення інтересу вітчизняних організацій до участі в республіканському конкурсному русі у сфері якості та розширення переваг для лауреатів спрямовано низку заходів, про які розповіла начальниця управління оцінки відповідності та ліцензування Держстандарту Ольга Бобко. Це і розширення контенту про підприємства-переможців Премії Уряду Республіки Білорусь за досягнення у сфері якості та їхньої продукції на порталі «Качество.бел», і розробка SMART проєкту нормативно-правового акта щодо здійснення закупівлі товарів (робіт, послуг) у організацій-лауреатів Премії Уряду без урахування вимог законодавства про закупівлі за рахунок власних коштів протягом трьох років з дня її присудження.

Затверджено також оновлену модель та критерії Премії Уряду, гармонізовані зі світовими тенденціями системного менеджменту. Впровадити їх при оцінюванні учасників конкурсу планується у 2022 році.

У наступному році Держстандарт також планує ребрендинг підходів до проведення конкурсів «Кращі товари Республіки Білорусь» і «Кращий менеджер з якості».

На засіданні колегії також розглядали питання виконання Державної програми «Енергозбереження» на 2021–2025 роки та міжнародних проєктів, інформаційного забезпечення та супроводу діяльності Держстандарту в публічному просторі, підсумки роботи організацій комітету в I півріччі 2021 року.

ПРО АТРАКЦІОНИ

На сьогоднішній день питання безпеки про атракціонів є одним з головних питань.

18 жовтня 2016 року №114 було прийнято Рішенням Ради Євразійської економічної комісії технічний регламент Євразійського економічного союзу «Про безпеку атракціонів».

Цей технічний регламент встановлює мінімально необхідні вимоги щодо безпеки атракціонів та пов'язаними з ними процесами проектування, виготовлення, монтажу (збірки, установки), налагодження, експлуатації для захисту життя та здоров'я людини, майна, навколишнього середовища, попередження дій, що вводять споживачів в оману.

Атракціони потрібно проектувати таким чином, щоб сировина, матеріали та речовини, використовувані під час їх виготовлення та експлуатації, не загрожували життю та здоров'ю людини, майну та навколишньому середовищу. А також унеможливлено небезпеку пожежі або перегріву, спричинених роботою обладнання з високими та низькими температурами.

Наказом в.о. голови Комітету технічного регулювання та метрології Міністерства індустрії й інфраструктурного розвитку Республіки Казахстан від 10.06.2019 року № 241-од затверджено національний стандарт у сфері безпеки атракціонів СТ РК 3359-2019 «Вимоги щодо безпеки при введенні в експлуатацію і експлуатації атракціонів», який встановлює основні організаційні та технічні вимоги до забезпечення безпеки відвідувачів, технічного утримання та безаварійної експлуатації атракціонів і надувного обладнання.

Атракціони підлягають постановці на облік у місцевих виконавчих органах до отримання в установленому порядку допуску до експлуатації.

Для постановки на облік атракціону власник або експлуатуюча організація подають такі документи:

- заява;
- паспорт атракціону;
- документи, що підтверджують наявність у штаті персоналу, що пройшов відповідне навчання та перевірку знань;
- технічний звіт з технічного освідчення – для атракціонів, які відпрацювали нормативний термін служби;

- висновок експерта про готовність атракціону до експлуатації (запис у паспорті про технічний огляд);
- акти технічної готовності та приймання атракціону в експлуатацію.

Перед допуском атракціону до експлуатації після монтажу власник атракціону після повного технічного огляду атракціону повинен створити комісію з його приймання.

У разі здавання атракціонів в оренду відповідальність за безпеку відвідувачів і обслуговуючого персоналу покладається на керівника організації-орендаря.

Законом Республіки Казахстан від 30 грудня 2020 року №397-VI ЗРК «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів Республіки Казахстан з питань технічного регулювання, підприємництва, вдосконалення системи державного управління і платежів» до Закону Республіки Казахстан від 23 січня 2001 року «Про місцеве державне управління і самоврядування в Республіці Казахстан» внесені зміни та доповнення, а саме: здійснення державного контролю за безпечною експлуатацією атракціонів, обладнання для дитячих ігрових майданчиків віднесено до компетенції акімату (тобто місцевого виконавчого органу).

У зв'язку з цим за дорученням заступника акіма області створено комісію. До складу комісії увійшли представники департаменту комітету технічного регулювання та метрології по Кизилординській області, управління архітектурно-будівельного контролю Кизилординської області, департаменту комітету промислової безпеки по Кизилординській області, департаменту з надзвичайних ситуацій Кизилординської області, управління підприємства та туризму Кизилординської області. В даний час нагляд за безпечною експлуатацією атракціонів, обладнання для дитячих ігрових майданчиків буде здійснювати управління архітектурно-будівельного контролю Кизилординської області.

ПРО ВИМОГИ ТЕХНІЧНОГО РЕГЛАМЕНТУ МИТНОГО СОЮЗУ ДО ПЛАСТИКОВОГО ПОСУДУ ТА ВИРОБІВ ГОСПОДАРЬСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Наразі вимоги до посуду та інших виробів із пластику регулюється санітарно-епідеміологічними вимогами Республіки Казахстан, технічними регламентами Митного союзу "Про безпечність продукції, призначеної для дітей та підлітків" (ТР ТС 007/2011), «Про безпеку упаковки» (ТР ТС 005/2011), стандартами ГОСТ Р 50962-96 «Посуд та вироби господарського призначення з пластмас. Загальні технічні умови» та СТ РК ГОСТ Р

50962-2008 «Посуд та вироби господарського призначення з пластмас. Загальні технічні умови».

ТР ТС 007 2011 встановлює обов'язкові вимоги щодо безпеки виробів для догляду за дітьми (соски молочні, соски-пустушки, посуд, столові предмети, санітарно-гігієнічні та галантерейні вироби, щітки зубні і масажери для ясен) за показниками хімічної, біологічної, механічної та термічної безпеки для захисту життя та здоров'я дітей і підлітків, а також попередження дій, що вводять в оману користувачів продукції.

Відповідно до Рішення Колегії Євразійської економічної від 5 березня 2013 року № 28 «Про затвердження переліку продукції (виробів) щодо якої подача митної декларації супроводжується поданням документа про оцінку відповідності (відомостей про документ про оцінку відповідності) вимогам технічного регламенту Митного союзу «Про безпеку продукції, призначеної для дітей та підлітків» (ТР ТС 007/2011) посуд із пластмаси, заявлений виробником як призначений для дітей до 3 років, підлягає обов'язковій державній реєстрації, сертифікації та декларуванню.

Загальні вимоги до посуду та виробів господарського призначення з пластмас, а також обов'язкові вимоги, спрямовані на забезпечення її безпеки для життя, здоров'я, майна населення та охорони навколишнього середовища, встановлені в СТ РК ГОСТ Р 50962-2008. Відповідно до стандарту застосування виробничих відходів з пластмас для виготовлення виробів, призначених для контакту з харчовими продуктами, та виробів дитячого асортименту не допустимо.

Спори про корисність і відповідність стандартам матеріалів, з яких виготовляють такий посуд, не вщухають досі – і справді неправильне використання пластика може призвести до проблем. Тому для початку важливо розібратися, з чого саме виготовляють кухонний посуд.

Поліетилентерефталат – один з найбільш екологічних полімерів, який часто використовують для виробництва одноразового посуду, м'яких пляшок для води, олій та соусів.

Поліетилен – використовують численні його види з різним ступенем щільності, залежно від якої з матеріалу можна виготовляти як харчову плівку та рукава для запікання, так і пластикові контейнери, пляшки, багаторазові тарілки й миски.

Полістирол – тара, яку виготовляють з цього полімеру, переважно призначена для зберігання сипких речовин, охолоджених напоїв та продуктів кімнатної температури.

Поліпропілен – цей матеріал може витримувати температуру до 130-140 градусів, тому оптимальний для розігрівання страв у мікрохвильовій печі.

Полівінілхлорид – прозора пластмаса, потрібна для виготовлення контейнерів та іншої тари, яку рідко використовують для продуктів харчування або для продуктів в індивідуальній упаковці.

Меламін – з такого пластика виходить вельми красивий посуд, що зовні нагадує порцеляновий. Однак на цьому список переваг матеріалу закінчується – оскільки цей тип пластмас у великій кількості виділяє в їжу хімічні компоненти. Це вкрай небезпечний матеріал, тому в останні роки діє заборона на виготовлення посуду з меламіну.

Пластик у чистому вигляді досить крихкий, він не відрізняється стійкістю до високих та низьких температур, тому для надання йому необхідних властивостей під час виробництва посуду додають стабілізатори, що робить столові прибори міцнішими, але в той самий час і більш отруйними.

Споживачеві важливо звертати увагу на маркування, оскільки умовні позначення на упаковці позначають межу сфери використання посуду.

Так, дуже важливо, щоб на набір столових приборів був нанесений знак «стакан та виделка» – так позначають посуд, призначений для зберігання харчових продуктів. Якщо такої позначки немає – пластик, швидше за все, небезпечний, може завдати шкоди організму – від покупки краще відмовитися.

Відміткою PS маркують полістирол – використовувати такий посуд можна тільки для холодних закусок і прохолодних напоїв. Із гарячою їжею та алкоголем матеріал несумісний, оскільки викликає посилене виділення стиролу, тим самим завдаючи шкоди печінці та ниркам людини.

Цифрою 5 або відміткою PET позначають поліетилентерефталат – стаканчики з подібним маркуванням зазвичай використовують для продажу квасу, морсу та лимонаду. Пити з них спиртовмісні рідини, а також гарячий чай або каву категоричні заборонено.

PP – так маркують поліпропілен, він абсолютно несумісний із алкоголем, під час взаємодії з ним виділяються токсичні речовини, що вражають зір, печінку і нирки.

Цифра 3 або PVC означає присутність полівінілхлориду – найдешевшого пластику, непридатного для харчового застосування, тому що містить ртуть, а також кадмій, діоксини та інші речовини – зазвичай сферу його використання обмежують упаковкою засобів побутової хімії.

PE – позначають поліетилен, це, за даними експертів, найкращий матеріал для виготовлення пластикового посуду.

Для виробників продукції, де використовують упаковку з пластмас, потрібно пам'ятати, що відповідно до п.5 та п.6 ТР ТС «Про безпеку упаковки» (ТР ТС

005/2011) упаковка повинна бути безпечною, а маркування повинно містити інформацію, необхідну для ідентифікації матеріалу, з якого виготовлено упаковку, а також інформацію про можливості його утилізації та інформування споживачів.